

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

AVSNITT 1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn: VESPO

1.2 Anvendelser

Relevante identifiserte
anvendelser for stoffet eller
blandingen: Mot fluer & insekter.

Anvendelser som frarådes: Produktet bør kun benyttes i henhold til bruksområdet som er spesifisert over.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør: Nelson Garden AS
Adresse: Postboks 3723, 5845 BERGEN
Telefon: +47(0)55 176160
E-post: info@nelson.no
HMS utarbeidet av: www.futurecompetence.se

1.4 Telefonnummer for nødsituasjoner

Akutte tilfeller (døgnet rundt): 22 59 13 00 GIFTINFORMASJONEN

AVSNITT 2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av blandingen

2.1.1 KLASSIFISERING I HENHOLD TIL CLP (FOR-2012-06-16-622)

Klassifisering: Flam. Aerosol 1; H222 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410

2.1.2 KLASSIFISERING I HENHOLD TIL FOR-2002-07-16-1139

Klassifisering: Se avsnitt 16. Andre Opplysninger

2.2 Merkingselementer

Handelsbetegnelse: Vespo

Farlige stoffer: Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung, pyretrum 0,26 vekt-%, piperonylbutoksid 1,3 vekt-%

Farepiktogrammer:

Signalord: Fare

Faresetninger: **H222** Ekstremt brannfarlig aerosol. **H229** Beholder under trykk. Kan eksplodere ved oppvarming. **H315** Irriterer huden. **H336** Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet. **H410** Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger: **P102** Oppbevares utilgjengelig for barn. **P210** Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. **P211**

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. **P251** Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. **P302 + P352** VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. **P410+412** Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C. **P501** Innhold/holder leveres til godkjent avfallsbehandlingsanlegg.

Øvrig merking:

Bruksrettledningen må følges, slik at man unngår risiko for mennesker og miljø. Det er forbudt å bruke preparatet i strid med godkjent bruksområde eller behandlingsfrist, eller å overskride den tillatte maksimale dosering/konsentrasjon.

Preparatets tilstandsform: Aerosol.

Deklarasjonsnummer (PRN-nr.) P69070 (Norge)

REG NR 4039 (Sverige)

KLASSE 3

REGISTRERT AV

Brøderna Nelsons Frö AB, Lokgatan 11, SE-362 31 Tingsryd.

Telefon: +46(0)477 – 55200

IMPORTØR:

Brødrene Nelsons Frø AS, Bergen

2.3 Andre farer

PBT-stoff:

☐ JA

☒ NEI

☐ IKKE AKTUELT

vPvB-stoff:

☐ JA

☒ NEI

☐ IKKE AKTUELT

Fysikalske farer:

Ingen andre kjente farer.

Helsefarer:

Ingen andre kjente farer.

Miljøfarer:

Ingen andre kjente farer.

2.4 Tilstand (stoff)

Se avsnitt 15.1.2 Godkjenning og begrensning i henhold til avdeling VII og VIII i Reach.

AVSNITT 3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1 Blandingens hovedbestanddel(er)

Stoffnavn	Indeks-nr	CAS-nr	EC-nr	Registreringsnummer	
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	649-327-00-6	64742-48-9	265-150-3	-	
	Klassifisering ¹			Kons (vekt-%)	Annet
	R10 Xn; R65 Xi; R38 R67 N; R51/R53			50 - 80	AN
	Klassifisering i henhold til CLP				
	Flam. Liq. 3; H226 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411				
Stoffnavn	Indeks-nr	CAS-nr	EC-nr	Registreringsnummer	
Propan	601-003-00-5	74-98-6	200-827-9	-	
	Klassifisering ¹			Kons (vekt-%)	Annet
	F+;R12			10 - 30	AN
	Klassifisering i henhold til CLP				
	Flam. Gas 1; H220				
Stoffnavn	Indeks-nr	CAS-nr	EC-nr	Registreringsnummer	

HANDELSNAVN: VESPO

Side 2 (17)

Opprettet: 2008-02-21 Bearbeidet: 2014-09-29 Dokument-id/Versjon: 5.0

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

Butan	601-004-00-0	106-97-8	203-448-7	-
	Klassifisering¹			Kons (vekt-%) Annet
	F+; R12			10 - 30 AN
	Klassifisering i henhold til CLP			
	Flam. Gas 1; H220			
Stoffnavn	Indeks-nr	CAS-nr	EC-nr	Registreringsnummer
Piperonylbutoksid	-	51-03-6	200-076-7	-
	Klassifisering¹			Kons (vekt-%) Annet
	N; R50/53			1,3 -
	Klassifisering i henhold til CLP			
	Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410			
Stoffnavn	Indeks-nr	CAS-nr	EC-nr	Registreringsnummer
Pyretrum	-	8003-34-7	232-319-8	-
	Klassifisering¹			Kons (vekt-%) Annet
	Xn; R20/21/22 N; R50/53			0,26 AN
	Klassifisering i henhold til CLP			
	Acute Tox. 4; H302 H312 H332 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410			

1. Klassifiseringskodenenes mening og faresetningernes fullstendige ordlyd er angitt under avsnitt 16 Andre opplysninger.

AVSNITT 4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Alminnelige opplysninger:	Ta med dette sikkerhetsdatabladet, beskyttelsesinstruksen eller merkingsetiketten, og lever det til legen som står for behandlingen. Personer som gir førstehjelp, se avsnitt 8 Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse.
Innånding:	Dersom innånding av støv gir ubehag som f.eks. pustevanskeligheter, anbefales frisk luft og hvile. Dersom det ikke skjer en rask tilfriskning, så ta kontakt med sykehus eller lege.
Hudkontakt:	Vask med såpe og vann. Eksponerte klær og sko bør vanligvis alltid tas av og behandles ved kontakt med kjemiske stoffer. Eksponeringen utgjør imidlertid ingen fare verken for den utsatte eller for personer som gir førstehjelp.
Øyekontakt:	For å forhindre øyeirritasjon, skyll umiddelbart med myk vannstråle eller øyeskyllevæske i minst fem minutter. Ved fortsatt ubehag (intensiv svie, smerte, lysfølsomhet, synspåvirkning), fortsett å skylle og kontakt/oppsøk sykehus eller lege.
Svelging:	Normalt ikke relevant. Blandingen leveres som en aerosol. Aspirasjon til lungene ved svelging kan forårsake kjemisk lungebetennelse. FREMKALL IKKE BREKNING. Skyll munnen med vann. Drikk vann i små porsjoner. Opptak i lungene kan skje direkte etter svelging. Dette kan forårsake kjemisk lungebetennelse som kan være dødelig. STRAKS TIL SYKEHUS!
Medisinsk informasjon:	Behandle symptomatisk. Mulighet for kjemisk lungebetennelse.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer:

Innånding:	Irritasjon, hoste, svimmelhet.
Hudkontakt:	Kløe, irritasjon, rødhet og hevelse.
Øyekontakt:	Irritasjon, rødhet og transient synstap kan forekomme. Øynene kan renne sterkt.
Svelging:	Akutte uspecifikke symptomer som kvalme, oppkast og diaré ved svelging av større mengder. Ved svelging av mindre mengder forventes ingen symptomer. Aspirasjon til lungene kan forårsake kjemisk lungebetennelse som kan være dødelig.

Forsinkede effekter: Ingen.

4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig

Øyeblikkelig legehjelp: Se avsnitt 4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak - Svelging.

Særlig behandling: Ingen.

AVSNITT 5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slokningsmidler

Egnede brannslukningsmetoder:	Produktet er ekstremt brannfarlig på grunn av innhold av ekstremt brannfarlig gass. Væsken er også brannfarlig. Koldioxid, pulver, alkoholresistent skum eller vannspray.
Uegne brannslukningsmetoder:	Vann i samlet stråle er normalt ikke et egnet slokningsmiddel ved slokking av brann i kjemiske produkter.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Særlige farer: Ingen.

5.3 Råd til brannbekjempingspersonale

Alminnelige sikkerhetsforanstaltninger:	Evakuer i overensstemmelse med rutiner ved brann. Unngå innånding av røygasser.
Beskyttelsesutstyr ved brannslukning:	Ved all brannslukning bør det benyttes egnet beskyttelsesutstyr. Heldekkende beskyttelsesdrakt og oksygenmaske anbefales.

Anbefalt beskyttelsesutstyr:

AVSNITT 6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer

Alminnelige sikkerhetsforanstaltninger:	Ved utslipp av brannfarlige, flyktige eller støvende stoffer eller blandinger må området ventileres grundig. Begrens i disse tilfellene støvoppgangsten.
Personlige beskyttelsestiltak:	Unngå kontakt med spill eller utslipp. Unngå innånding samt eksponering av øynene og huden. Bruk alltid hansker ved all kontakt med kjemiske stoffer.

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

Beskyttelsestiltak for
førstehjelpspersonell:

Bruk alltid kjemikalieresistente hansker ved all kontakt med kjemiske stoffer og blandinger dersom det er risiko for at stoffet eller blandingen kan medføre helseskade, se avsnitt 8 Eksponeringskontroll/Personlig beskyttelse.

6.2 Miljøbeskyttelsestiltak

Alminnelige foranstaltninger:

Unngå annen spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

MINDRE UTSLIPP: Ikke relevant for denne produktet.

STØRRE UTSLIPP: Tørk opp væsken direkte eller med absorberende middel, se avsnitt 6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer.

6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprenskning

Inndemning:

Spesifikk inndemning er vanligvis ikke nødvendig.

Opprenskning:

Mindre mengder fjernes med egnet absorpsjonsmiddel. (bark, kiselgur, lenser).

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Avsnitt 8 og 13:

Flere opplysninger om eksponeringskontroll/personlig verneutstyr eller avfallsbehandling finnes under avsnitt 8 Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse og avsnitt 13 Instrukser ved disponering.

AVSNITT 7. HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Alminnelige anbefalinger for
sikker håndtering:

En vurdering av eksponeringsrisikoen ved håndtering skal alltid foretas ut ifra de spesifikke forholdene på arbeidsplassen. Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet kan utgjøre ett av flere grunnlag for å fastsette egnede instruksjoner for en sikker håndtering, lagring, avfallshåndtering m.m. av produktet.

Sørg for normal industrihygiene. Vask hender før toalettbesøk og etter avsluttet arbeid. Ikke røyk eller spis i forbindelse med håndtering. Ta av forurensede klær og beskyttelsesutstyr i forbindelse med opphold i pauserom, kantine osv.

Tiltak for å forhindre brann:

Se avsnitt 6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer, og 7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet.

Tiltak for å hindre aerosol- og
støvdannelse:

Ingen.

Tiltak for å beskytte miljøet:

Se avsnitt 6.2 Miljøbeskyttelsestiltak.

7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet

Alminnelige krav for sikker
oppbevaring:

Oppbevar i kjølig, tørt og ventilert lager. Oppbevar fra uforenlige materialer og antennelseskilder.

Særskilte krav ved oppbevaring:

Unngå oksiderende syrer, sterkt oksiderende stoff.

Emballasjemateriale:

Må kun oppbevares i den originale emballasjen.

Krav til lagerlokale og beholdere:

Ingen.

7.3 Spesifikk(e) sluttanvendelser

Eksponeringsscenarie:

☐ JA, se vedlegg til dette

☒ NEI

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

sikkerhetsdatablad

Industri- eller sektorspesifikk
veiledning:

☐ JA, se nedenfor i dette avsnitt

☒ NEI

Referanse til veiledning:

Kilde: -

Utgivelsesdato: -

AVSNITT 8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparameterer

8.1.1 NASJONALE GRENSEVERDIER ELLER EF-GRENSEVERDIER

Administrative normer:

☒ JA, se tabell nedenfor

☐ NEI

Veiledende EF-grenseverdier:

☐ JA, se tabell nedenfor

☒ NEI

Stoffnavn	CAS-nr	Administrativ norm			
		Gjennomsnittsverdi		Takverdi	
		ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³
2-Propanol	67-63-0	100	245		
Propan	74-98-6	500	900		
Butan	106-97-8	250	600		
Nafta, hydrogenbehandlet, tung	64742-48-9	50	275		

8.1.2 DN(M)EL / PNEC

8.1.2.1 DN(M)EL

Stoff: Piperonylbutoksid (CAS nr 51-03-6)

Eksponering - helse	DN(M)EL	Eksponeringsgruppe	
		Arbeidere	Øvrig eksponering ¹
AKUTT EKSPONERING			
Systemiske effekter			
Hudkontakt	DNEL	55556 µg/kg bw/day	27776 µg/kg bw/day
Innånding	DNEL	7750 µg/m ³	3874 µg/m ³
Svelging	DNEL	Ikke aktuelt	2286 444 µg/kg bw/day
Lokale effekter			
Hudkontakt	DNEL	444 µg/cm ²	222 µg/cm ²
Innånding	DNEL	3875 µg/m ³	1937 µg/m ³
KRONISK (GJENTATT) EKSPONERING			
Systemiske effekter			
Hudkontakt	DNEL	27778 µg/kg bw/day	13888 µg/kg bw/day
Innånding	DNEL	3875 µg/m ³	1937 µg/m ³
Svelging	DNEL	Ikke aktuelt	1143 µg/kg bw/day
Lokale effekter			
Hudkontakt	DNEL	444 µg/cm ²	222 µg/cm ²
Innånding	DNEL	222 µg/m ³	1937 µg/m ³
1. Øvrig eksponering er dels eksponering av konsumenter dels eksponering av mennesker fra miljøet.			

HANDELSNAVN: VESPO

Side 6 (17)

Opprettet: 2008-02-21 Bearbeidet: 2014-09-29 Dokument-id/Versjon: 5.0

8.1.2.2 PNEC

Stoff: Piperonylbutoksid (CAS nr 51-03-6)

Eksponering - miljø	PNEC
Vann (ferskvann)	0,003 mg/l
Vann (saltvann)	0,0003 mg/l
Vann (periodiske utslipp)	0,0003 mg/l
Renseanlegg STP	10 mg/l
Sediment (ferskvann)	0,0194 mg/kg t.s.
Sediment (saltvann)	0,00194 mg/kg t.s.
Jord	0,136 mg/kg jord t.s.
Sekundær forgiftning (svelging)	12,53 mg/kg mat

8.1.3 OVERVÅKING

Alminnelige anbefalinger:

Ved samtidig eksponering for flere luftforurensninger må samvirkende effekter tas i betraktning. Ved vurdering av eksponeringsforholdene skal det, foruten innholdet av luftforurensning i innåndingsluften, også tas hensyn til arbeidstygden og til at visse stoffer kan opptas gjennom huden. Den som planlegger og utfører måling av luftforurensningen skal ha tilstrekkelige kunnskaper til dette. Målinger skal utføres med en metode og utstyr som er egnet til formålet. Eksponeringsmålinger skal angi forholdene ved normal drift. De skal ved behov også belyse eksponeringen under andre forhold. Eksponeringsmålinger må utføres i innåndingssonen på et tilstrekkelig antall personer for at det skal være mulig å bedømme eksponeringen for samtlige eksponerte.

8.1.4 RISIKOHÅNDTERINGSTILTAK

Alminnelige anbefalinger:

Dersom risikovurderingen, se avsnitt 7 Håndtering og lagring, viser at det er risiko for at eksponering forekommer på en arbeidsplass, skal arbeidet tilrettelegges, utføres og følges opp slik at eksponeringen blir så lav som praktisk mulig i henhold til følgende prinsipper: a) utforme og tilrettelegge arbeidsplassen og arbeidet som utføres; b) stille til rådighet egnet utstyr for utførelse av arbeidet, herunder utstyr til reparasjon, vedlikehold og renhold; c) begrense antall arbeidstakere som blir eksponert for kjemikalier til et minimum; d) begrense eksponeringens nivå og varighet til et minimum; e) begrense mengden av kjemikalier på arbeidsplassen til det som er nødvendig for det aktuelle arbeidet; f) iverksette egnede hygiene- og renholdstiltak. Dersom disse tiltakene ikke er tilstrekkelige, skal arbeidsgiver sørge for å fjerne eller redusere risikoen til et fullt forsvarlig nivå ved å iverksette følgende tiltak, i prioritert rekkefølge: a) utforme egnede arbeidsprosesser og rutiner for teknisk kontroll, og benytte hensiktsmessig utstyr og materialer; b) iverksette kollektive vernetiltak ved risikokilden, herunder ventilasjon; c) iverksette personlige vernetiltak og tildele personlig verneutstyr når eksponering ikke kan unngås på andre måter.

8.2 Begrensning av eksponering

8.2.1 PASSENDE TEKNISKE VERNETILTAK

Alminnelige anbefalinger:

God allmennventilasjon er vanligvis nok for å holde innholdet av stoffet inklusiv støv i innåndingsluften på nivåer som ikke medfører problemer

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

eller helseskader. Ved støvende håndtering, damp eller tåke kan det bli nødvendig å gjennomføre spesifikke arbeidsmiljømålinger og sammenligne resultatene med kontrollparameterne som angis i 8.1.

8.2.2 INDIVIDUELLE VERNETILTAK

Krav til utstyr:

Personlig verneutstyr skal oppfylle anbefalte standarder. Kontroller dette med leverandøren eller produsenten av utstyret. Bemerk at alt verneutstyr må vedlikeholdes. Jevnlig kontroll må foretas for å sikre at utstyret er helt, og for visse typer utstyr bør det foretas jevnlig kontroll av effektiviteten.

Anbefalt beskyttelsesutstyr:
(se nedenfor: øye-, hånd, og åndedrettsvern)

Øyevern:

Ved risiko for eksponering av øynene for støv bør det alltid benyttes vernebriller med sidebeskyttelse [standard EN 166 (øyevern)].

Håndvern:

Bruk alltid kjemikalieresistente hansker ved håndtering av kjemiske stoffer og blandinger dersom det er risiko for at stoffet eller produktet kan medføre helseskade [standard EN 420 (beskyttelseshansker allmenne krav) EN 388 (beskyttelseshansker mot mekaniske risikoer) EN 374 (beskyttelseshansker mot kjemikalier og mikroorganismer)]. Råd om egnet hanske i forhold til type arbeidsoppgave, eksponeringstid og frekvens bør forespørres hos hanskeleverandøren.

Forslag til egnet hanske:

Materiale	Tykkelse	Gjennombruddstid ¹
Nitril	-	-

1. Gjennombruddstid er tiden det tar for kjemikalien å trenge gjennom hansken.

Annet hudvern:

Normale beskyttelseskler.

Åndedrettsvern:

Ved risiko for damp og tåke, benytt vernemaske med filter A (brun og partikkelfilter P3 [EN 140 (Halv- og kvartmaske) EN 143 (partikkelfilter) EN 149 (Filtrerende halvmaske mot partikler)]).

Varmefare:

Ingen.

8.2.3 BEGRENSNING AV MILJØEKSPONERINGEN

Alminnelige anbefalinger:

Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning.

AVSNITT 9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Parameter	Verdi	Metode / Merknad
Form:	Aerosol	-
Farge ved levering:	Ingen farge	-
Lukt:	Nafta	-
Smeltepunkt:	Ingen informasjon	-
Initial kokepunkt:	Ingen informasjon	-
Flammepunkt:	≥ 23 °C og < 60 °C	Nafta
Fordampingshastighet:	Ingen informasjon	-

HANDELSNAVN: VESPO

Side 8 (17)

Opprettet: 2008-02-21 Bearbeidet: 2014-09-29 Dokument-id/Versjon: 5.0

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

Brannfare:	Ekstremt brannfarlig	-
Eksplсивитетsgrenser:	Ingen informasjon	-
Damptrykk:	Ingen informasjon	-
Damptetthet:	Ingen informasjon	-
Tetthet:	Ingen informasjon	-
pH:	Ikke aktuelt	-
Løselighet i vann:	Nei	-
Løselighet i organiske løsemidler:	Løselig	-
Partisjonskoeffisient: n-oktanol/vann:	Ingen informasjon	-
Selvantennelsestemperatur:	Ingen informasjon	-
Dekomponeringstemperatur:	Ingen informasjon	-
Viskositet:	< 7 cSt	-
Eksplсивитетsegenskaper:	Ikke eksplсивитет	-
Oksidasjonsegenskaper:	Ikke oksiderende	-
9.2 Andre opplysninger		
Parameter	Verdi	Metode / Merknad
VOC:	Ikke aktuelt	-

AVSNITT 10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet: Blandingen har vanligvis en lav reaksjonstilbøyelighet.

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabilitet ved normal håndtering og lagring: Blandingen er stabilt under normale og forventede omgivende temperatur- og trykkforhold ved oppbevaring og håndtering.

Stabilisatorer: -

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Farlige reaksjoner: Ingen.

Forhold hvor farlige reaksjoner kan skje: Se 10.4 Forhold som skal unngås.

10.4 Forhold som skal unngås

Særskilte forhold: Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme), sollys eller høy varme.

Risikohåndteringstiltak: Se avsnitt 7 Håndtering og lagring.

10.5 Materialer som skal unngås

Særskilte materiale: Unngå oksiderende syrer, sterkt oksiderende stoff.

Risikohåndteringstiltak: Se avsnitt 7 Håndtering og lagring.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Kjente og/eller forventede nedbrytningsprodukter: Ingen kjente farlige nedbrytningsprodukter eller slikt som rimeligvis kan forventes som følge av bruk, lagring, spill og oppvarming.

AVSNITT 11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

11.1.1 BLANDING - INFORMASJON OM FAREKLASSER

Akutt giftighet:

Svelging: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig. Akutte uspesifikke symptomer som kvalme, oppkast og diaré ved svelging av større mengder. Ved svelging av mindre mengder forventes ingen symptomer.

Hudkontakt: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig.

Innånding: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig. Irritasjon, hoste og svimmelhet.

Etsende / irriterende på huden: Irriterer huden. Kløe, irritasjon, rødhet og hevelse.

Alvorlig øyeskade /øyeirritasjon: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig. Irritasjon, rødhet og transient synstap kan forekomme. Øynene kan renne sterkt.

Luftvei-/hudsensibiliserende: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig.

Kimcellemutagenitet: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig.

Cancerogenitet: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig.

Reproduksjonsskadelige egenskaper: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig.

Toksisitet for angitt målorgan – enkelt eksponering: Kan forårsake irritasjon, hoste, døsighet eller svimmelhet.

Toksisitet for angitt målorgan – gjentatt eksponering: Basert på tilgjengelig data oppfylles ikke kriteriene for å klassifisere blandingen som farlig. Gjentatt hudkontakt kan forårsake dermatitt.

Aspirasjonsfare: Farlig; kan forårsake lungeskade ved svelging.
Normalt ikke relevant. Blandingen leveres som en aerosol.
Aspirasjon til lungene ved svelging kan forårsake kjemisk lungebetennelse. FREMKALL IKKE BREKNING. Skyll munnen med vann. Drikk vann i små porsjoner. Opptak i lungene kan skje direkte etter svelging. Dette kan forårsake kjemisk lungebetennelse som kan være dødelig. STRAKS TIL SYKEHUS!

AVSNITT 12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet - blanding

12.1.1 TOKSISITET VED KORTTIDS- OG LANGTIDSEKSPONERING

Oppsummering: Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

12.1.2 VIRKING PÅ AVLØPSRENSSEANLEGG

Oppsummering: Blandingen forventes ikke ha negative effekter på avløpsrenseanlegg.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Biotisk nedbrytbarhet: Blandingen inneholder stoffer som ikke anses som raskt nedbrytbare i

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

Abiotisk nedbrytbarhet: miljøet.
Ingen informasjon.

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Log P_{ow} - og/eller BCF-verdi: Blandingen inneholder stoffer som kan bioakkumuleres i miljøet.

12.4 Mobilitet i jord

Fordeling i miljøet: Stoffene forventes til sedimenter og overflatevann.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT-stoff: ☐ JA ☒ NEI ☐ IKKE AKTUELT
vPvB-stoff: ☐ JA ☒ NEI ☐ IKKE AKTUELT

12.6 Andre skadevirkninger

Generelt: Ingen kjente.

12.7 Økologiske data

Stoff: Pyretrum (CAS nr 8003-34-7)

Studie	Art	Resultat	Metode	Note
Akutt toksisitet	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	96hr LC ₅₀ 5,1 µg/l	-	
Akutt toksisitet	<i>Daphnia magna</i>	48hr EC ₅₀ 11,6 µg/l	-	
Akutt toksisitet	Alge	EC ₅₀ 0,01 – 0,1 mg/l	-	CAS 121-21-1
Fotolyse	-	T _{1/2} <1 d	-	
Anaerob nedbrytning		T _{1/2} 86,1 d	-	
BCF	-	Log P_{ow} 5,9	-	CAS 121-21-1
Mobilitet i mark		K _{oc} 12,400 – 37,840	-	

Stoff: Piperonylbutoksid (CAS nr 51-03-6)

Studie	Art	Resultat	Metode	Note
Akutt toksisitet	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	96hr LC ₅₀ 1,9 mg/l	-	
Akutt toksisitet	<i>Daphnia magna</i>	48hr EC ₅₀ 0,51 mg/l	-	
Fotolyse	-	T _{1/2} 8,4 h	-	
BCF	-	Log P_{ow} 4,95	-	
Mobilitet i mark		K _{oc} 399 – 830	-	

AVSNITT 13. INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1 Fjerning av kjemikalieavfall

13.1.1 KLASSIFISERING AV AVFALL

Farlig avfall: ☒ JA ☐ NEI
Avfallstype (stoff/blanding): 20 01 19 Pesticider.
Avfallstype (emballasje): 15 01 10 Emballasje som inneholder rester av eller er forurensset av farlige stoffer.

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

13.1.2 HÅNTERING AV AVFALL

Generelt om håndteringen:	Innen avfall håndteres, se avsnitt 8 Begrensning av eksponeringen/Personlig beskyttelse. Det kan ikke utelukkes at produktet under bruk forurenses med farlige stoffer, slik at avfallets egenskaper ikke stemmer helt overens med det opprinnelige produktets egenskaper. Derfor er det alltid brukerens ansvar å klassifisere avfallet. Farlig avfall skal transporteres til godkjent avfallsanlegg av en godkjent transportør. Ved hver transport av farlig avfall har avsenderen plikt til å opprette et transportdokument.
Håndtering av restprodukt:	Farlig avfall.
Håndtering av emballasje:	Farlig avfall.

AVSNITT 14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 Alminnelige opplysninger

Farlig Gods:	☒ JA	☐ NEI
UN-nr:	1950	
Varenavn:	AEROSOLBEHOLDERE, BRANNFARLIGE	
Proper Shipping Name:	AEROSOLS, FLAMMABLE	
Klasse:	2	
Emballasjegruppe:	-	
Etikett:	2.1	
Havforurensende (Marine Pollutant):	JA	
Spesielle forholdsregler for bruker:	NEI	

14.2 Tilleggsopplysninger

Vei/Jernbane (ADR/RID)	
Fareidentifikasjonsnummer:	-
Tunnelrestriksjonskode:	2 (D)
Spesielle bestemmelser:	190, 327, 344, 625
Båt (IMDG)	
Krisetiltak (EmS):	F-D, S-U
Transport i bulk:	NEI
Luft (ICAO/IATA)	
Spesifikke opplysninger:	NEI

AVSNITT 15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

15.1 Forskrifter / lover for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø

15.1.1 ALLMENNE BESTEMMELSER MED HENSYN TIL SIKKERHET, HELSE OG MILJØ

Informasjon om gjeldende bestemmelser:	Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstaker og verneombudet får løpende informasjon og opplæring om de farlige kjemikaliene som forekommer eller kan forekomme på arbeidsplassen, kjemikalienes navn, den risiko de medfører for arbeidstakernes helse og sikkerhet, og hvilke grenseverdier og administrative normer som gjelder for kjemikaliene samt om hvordan

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

Arbeidsmiljø: disse farene unngås.
FOR 2000-04-14 nr 412: Forskrift om oppbygging og bruk av stoffkartotek for helsefarlige stoffer i virksomheter (Stoffkartotekforskriften).
FOR 2001-04-30 nr 443: Forskrift om vern mot eksponering for kjemikalier på arbeidsplassen (kjemikalieforskriften).
Veiledning om Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (best.nr. 361).

Ytre miljø: FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).

Sikkerhet: -

15.1.2 GODKJENNING OG BEGRENSNING I HENHOLD TIL AVDELING VII OG VIII I REACH

Godkjening (stoff): ☐ JA ☒ NEI

Begrensning (stoff/blanding): ☐ JA ☒ NEI

15.1.3 KRAV TIL EMBALLERING FOR VANLIGE FORBRUKERE I HENHOLD TIL ART 35 CLP [(EF) NR 1272/2008]

Produkt for vanlige forbrukere: ☒ JA ☐ NEI

Barnesikret lukning: ☐ JA ☒ NEI

Følbar advarselsmerking: ☐ JA ☒ NEI

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet (CSR)

Kjemikaliesikkerhetsvurdering: ☐ JA, blanding ☐ JA, stoff(er) ☒ NEI

AVSNITT 16. ANDRE OPPLYSNINGER

16.1 Endringer av sikkerhetsdatabladet

Informasjon til brukeren: Når informasjonen under et avsnitt i sikkerhetsdatabladet blir endret, vises dette ved at avkrysningsruten til høyre for det respektive avsnittet markeres. Dette innebærer at visse opplysninger som har med viktig fare- eller beskyttelsesinformasjon har blitt endret i det aktuelle avsnittet. De enkelte detaljendringene vises altså ikke. En leverandør av et stoff eller en blanding er forpliktet til å stille til rådighet en forklaring av endringene på forespørsel.

Revisjon: Punkt 2.2.

16.2 Forklaring til forkortelser i sikkerhetsdatabladet

AN: Administrative Normer.

BCF: Bioconcentration Factor. Biokonsentrasjonsfaktoren defineres som kvoten mellom konsentrasjonen i testorganismene (som regel fisk) og testmediet (vann). BCF er et mål for et stoffs potensial til å opptas og konsentreres i organismer (bioakkumulasjon). Stoffer med BCF-verdi ≥ 500 defineres som bioakkumulerende i CLP. Til forskjell fra studier av $\log P_{ow}$, gir studier av biokonsentrasjonsfaktoren mye informasjon om hvordan stoffet opptrer i testorganismene.

CAS-nr: Chemical Abstracts Service number. CAS er en del av the American Chemical Society. CAS REGISTRY er verdens største database for kjemiske stoffer.

CLP: Classification, Labelling and Packaging of chemical substances and mixtures. Forkortelse for den engelske versjonen av de felles europeiske bestemmelsene om klassifisering, merking og emballering av kjemiske stoffer og blandinger: EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av den 16 desember 2008 om klassifisering, merking

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

og emballering av stoffer og blandinger, endring og opphevelse av direktivene 67/548/EEG og 1999/45/EG samt endring av forordning (EG) nr 1907/2006.

CMR-egenskaper:	Cancerogenitet, Mutagenitet, Reproduksjonsskade. Et stoff eller en blanding som har CMR-egenskaper kan være klassifisert med én eller flere av egenskapene.
Control banding:	Control banding er en kvalitativ risikovurderings- og risikohåndteringsmetode med det formål å oppnå et sunt og sikkert arbeidsmiljø. Metoden er tatt fram med det formål å minimere eksponeringen av farlige kjemiske stoffer og å hjelpe mindre foretak med en enkel og praktisk veiledning for å kontrollere farlig eksponering på arbeidsplassen.
CSR:	Chemical Safety Report (Kjemikaliesikkerhetsvurdering). En kjemikaliesikkerhetsrapport skal leveres i forbindelse med registrering av alle stoffer som fremstilles eller importeres i ≥ 10 tonn/år og aktør.
DMEL:	Derived Minimal Effect Level. For visse egenskaper kan det ikke utledes en DNEL-verdi (se nedenfor) som f.eks. for mutagene og karsinogene stoffer uten terskeffekter. Terskeffekten innebærer at en viss dose/konsentrasjon må oppnås innen negative effekter som f.eks. kreft framkommer. DMEL-verdien skal ses som en referanseverdi der risikoen for framkomst av f.eks. kreft anses som svært lav. DMEL er ikke det samme som DNEL. En DNEL-verdi uttrykker en utledet verdi for hvilken det under denne verdien ikke anses å foreligge noen negative effekter. For slike egenskaper, hvor det ikke foreligger noen effektterskel (DMEL-verdi), kan dermed ingen verdi fastsettes under hvilken ingen negative effekter anses å foreligge. En DMEL-verdi uttrykker derfor et nivå som motsvarer en svært lav, teoretisk risiko.
DNEL:	Derived No-Effect Level. Dette eksponeringsnivået kalles utledet nulleffektnivå og defineres som eksponeringsnivået som ikke bør overskrides for mennesker.
EC ₅₀ :	Effect Concentration. Innenfor økotoksikologien defineres EC ₅₀ som den konsentrasjonen som har en viss observert eller målt effekt på 50 % av testorganismene innenfor en viss spesifisert tid.
EF-nr:	Et stoffs nummer enten i Einecs, Elincs eller i No-Longer Polymers List.
Einecs:	Fortegnelsen over kommersielt benyttede kjemiske stoffer i EU (E uropean I nventory of E xisting C ommercial C hemical S ubstances). EINECS-nummeret angis i fortegnelsen.
Elincs:	The E uropean L ist of N otified C hemical S ubstances): europeisk fortegnelse over forhåndsannmeldte, nye stoffer.
EN 140:	Respiratory protective devices - Half masks and quarter masks - Requirements, testing, marking.
EN 143:	Respiratory protective devices - Particle filters - Requirements, testing, marking.
EN 149:	Respiratory protective devices - Filtering half masks to protect against particles - Requirements, testing, marking.
EN 166:	Personal eye-protection – Specifications.
EN 374:	Protective gloves against chemicals and micro-organisms - Part 3: Determination of resistance to permeation by chemicals.
EN 388:	Protective gloves against mechanical risks.
EN 420:	Protective gloves - General requirements and test methods.

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

IC ₅₀ :	I hibition C oncentration. Innenfor økotoksikologien defineres IC ₅₀ for en test på alger som den konsentrasjonen der en effekt på 50 %, målt som tilveksthemming (biomasse eller tilveksthastighet, se f.eks. E _b C ₅₀), er observert sammenlignet med en kontrollpopulasjon innenfor en viss spesifisert tid.
Indeks-nr:	Indeksnummeret er nummeret som angis for stoffer (poster) i CLP bilag VI del 3. Indeksnummeret inneholder bl.a. atomnummeret for det stoffet som er mest karakteristisk for stoffets egenskaper og den formen stoffet produseres eller slippes ut på markedet i.
LC ₅₀ :	L ethal C oncentration. Innenfor toksikologien og økotoksikologien defineres LC ₅₀ som den konsentrasjonen som er dødelig for 50 % av testorganismene innenfor en viss spesifisert tid.
LD ₅₀ :	L ethal D ose. Innenfor toksikologien og økotoksikologien defineres LD ₅₀ som den dosen som er dødelig for 50 % av testorganismene. Innenfor toksikologien har det tidligere 14-dagersstudiet blitt erstattet av studier hvor man benytter færre dyr.
Log P _{ow} :	Fordelingskoeffisienten n-oktanol-vann er kvoten av konsentrasjonen ved likevekt mellom et stoff i n-oktanol og vann og ved en spesifisert temperatur. N-oktanol (uforgrenet karbonkjede) utgjør en modell for kroppsfett og for organisk material. Log Pow benyttes for å bestemme spredning og fordeling i miljøet samt er et mål for et stoffs potensial for å opptas og konsentreres i organismer (bioakkumulasjon). Stoffet med log P _{ow} -verdien ≥ 4 defineres som bioakkumulerende i CLP.
No-Longer Polymers List:	Europeisk fortegnelse over stoffer som fantes på fellesmarkedet mellom den 18. september 1981 og den 31. oktober 1993 og som da ble betraktet som polymerer, men som ikke lenger betraktes slik.
OECD:	O rganisation for E conomic C o-operation and D evelopment. OECDs veiledning for testing av kjemikalier er en samling av internasjonalt aksepterte testmetoder for fysikalsk-kjemiske egenskaper samt helse- og miljøeffekter.
PBT-stoff:	P ersistent, b ioaccumulative and t oxic substances. Jmfør den norske oversettelsen: Tungt nedbrytbare, bioakkumulerende og toksiske stoffer. Et stoff med PBT-egenskaper er et stoff som oppfyller kriteriene i del 1 bilag XIII Reach.
pH:	pH er et logaritmisk mål på surhet. Surhet er et mål på aktiviteten av hydrogenioner (H ⁺) i en løsning. Løsninger med lave pH-verdier kalles sure, og de med høye verdier kalles <u>basiske</u> . Løsninger som har pH 7 kalles nøytrale.
pKa:	En syrekonstant er en spesifikk form for likevektskonstant som indikerer hvor mye en syre kan protolyseres, dvs. hvor stor andel av syren som dissosierer, dvs. reagerer og bygger <u>hydroniumioner</u> (H ₃ O ⁺) i vannløsning. pKa-verdien motsvarer pH-verdien for når syren er dissosiert til 50 %.
PNEC:	P redicted n o- e ffect c oncentration. Denne konsentrasjonen kalles anslått nulleffektkonsentrasjon, og det defineres som den konsentrasjonen av stoffet under hvilken det ikke forventes å oppstå noen skadelige effekter i det berørte miljøet.
Reach:	R egistration, E valuation, A uthorisation and R estriction of C hemicals. Forkortelse for den engelske versjonen av den europeiske kjemikalielovgivning: EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om

endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF.

vPvB-stoff:

Very persistent and very bioaccumulative substances. Jfr. den norske oversettelsen: Svært tungt nedbrytbare og svært bioakkumulerende stoffer. Et stoff med vPvB-egenskaper er et stoff som oppfyller kriteriene i del 2 bilag XIII Reach.

Stoffdirektivet:

Rådsdirektiv 67/548/EØF av 27. juni 1967 om tilnærming av lovgivning om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer.

16.3 Henvisninger til viktig litteratur og datakilder

Henvisninger:

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF.

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av den 16 desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, endring og oppheving av direktivene 67/548/EEG og 1999/45/EG samt endring av forordning (EG) nr 1907/2006.

16.4 Metode for klassifisering i henhold til artikkel 9 CLP

16.4.1 KLASSIFISERING I HENHOLD TIL FOR-2002-07-16-1139

Klassifisering: F+; R12 Xn; R65 Xi; R38 R67 N; R50/53

16.4.2 METOD FÖR BLANDNINGAR ATT UTVÄRDERA INFORMATION SOM AVSES I ARTIKEL 9 CLP

Metode i henhold til artikkel 9:

☒ 9.1 (kap 1 avd II)

☐ 9.2 (andre metoder enn art 8.3)

☒ 9.3 (ekspertvurdering)

☐ 9.4 ("bridging principles")

☐ 9.4 andre metoder i henhold till delene 3 og 4 i vedlegg I

16.5 Risikofraser

16.5.1 RISIKOFRASER I HENHOLD TIL FOR-2002-07-16-1139 (AVSNITT 3)

H220	Ekstremt brannfarlig gass.
H226	Brannfarlig væske og damp.
H302	Farlig ved svelging.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H315	Irriterer huden.
H332	Farlig ved innånding.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H410	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H411	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetsdatablad

I henhold til forordning (EF) 1907/2006

16.5.2 FAREKODER I HENHOLD TIL FOR-2012-06-16-622 (AVSNITT 3)

Fareklass	Faresetning	Farepiktogram	Signalord
Brannfarlige gasser	H220		Fare
Brannfarlige væsker	H226		Advarsel
Akutt giftighet	H302 H312 H332		Advarsel
Hudetsing/hudirritasjon	H315		Advarsel
Giftvirkning på bestemte organer - enkelteksponering	H336		Advarsel
Aspirasjonsfare	H304		Fare
Farlig for vannmiljøet	H400 H410		Advarsel
Farlig for vannmiljøet	H411		Varselord brukes ikke

16.6 Råd om opplæring

Generell opplæring:

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstaker og verneombudet får løpende informasjon og opplæring om de farlige kjemikaliene som forekommer eller kan forekomme på arbeidsplassen, kjemikaliens navn, den risiko de medfører for arbeidstakernes helse og sikkerhet, og hvilke grenseverdier og administrative normer som gjelder for kjemikaliene samt om hvordan disse farene unngås. Arbeidsgiveren må forvisse seg om at berørte arbeidstakere har forstått informasjonen.

Særlig opplæring:

Ingen særskilt opplæring er nødvendig for dette produktet.